



Bryssel, 17. helmikuuta 2026
(OR. en)

5755/26

FIN 142
INST 33

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Asia: Varainhoitovuoden 2027 talousarvion suuntaviivat

- *Neuvoston päätelmät (17. helmikuuta 2026)*
-

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (talous- ja rahoitusasiat) 4153. istunnossaan 17. helmikuuta 2026 hyväksymät neuvoston päätelmät varainhoitovuoden 2027 talousarvion suuntaviivoista.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
VARAINHOITOVUODEN 2027 TALOUSARVION SUUNTAVIIVOISTA

1. Neuvosto painottaa, että vuoden 2027 talousarviomenettely on ohjelmakauden 2021–2027 viimeinen. Tässä suhteessa EU:n varainhoitovuoden 2027 talousarviolla on tärkeä merkitys unionin sopimien pitkän aikavälin tavoitteiden ja politiikan painopisteiden toteuttamisessa. Neuvosto korostaa, että kaikkien toimielinten on tärkeää ottaa asianmukaisesti huomioon kaikki monivuotiseen rahoituskehykseen 2021–2027 sisältyvät asiaankuuluvat seikat.
2. Venäjän jatkaessa yhä hyökkäyssotaansa Ukrainaa vastaan neuvosto panee merkille 25 valtion- ja hallitusten johtajan joulukuussa 2025 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa¹ vahvistaman horjumattoman sitoumuksen antaa jatkuvaa taloudellista tukea Ukrainalle niin kauan ja niin voimakkaasti kuin se on tarpeen sekä tukea sen selviytymiskykyä ja pitkän aikavälin jälleenrakennusta. Neuvosto korostaa olevan tärkeää, että vuoden 2027 talousarviossa osoitetaan edelleen unionin solidaarisuutta Ukrainan kansaa kohtaan ja vastataan tilanteesta johtuviin kriiseihin, myös humanitaarisiin tarpeisiin. Tämän perusteella neuvosto palauttaa mieleen päätöksen vastata Ukrainan rahoitustarpeisiin vuosina 2026–2027 sekä aiemmat Eurooppa-neuvoston päätelmät² Euroopan puolustuksesta ja turvallisuudesta, jotka otetaan huomioon 18.–19. joulukuuta 2025 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä³.

¹ EUCO 26/25.

² EUCO 18/25.

³ EUCO 24/25.

3. Neuvosto palauttaa mieleen yhteisvastuun periaatteen ja korostaa, että EU:n talousarvion tehokas käyttö vahvistaa unionin uskottavuutta EU:n kansalaisten piirissä.
4. Neuvosto toistaa, että talousarvion laatimisessa olisi noudatettava varainhoitoasetuksessa⁴ säädetyt budjettiperiaatteita, erityisesti yhtenäisyyden, vuotuisuuden, moitteettoman varainhoidon ja avoimuuden periaatteita.
5. Neuvosto katsoo, että varainhoitovuoden 2027 talousarvion olisi oltava realistinen ja vastattava todellisia tarpeita ja että siinä olisi varmistettava harkittu budjetointi ja tarjottava monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriin riittävästi liikkumavaraa odottamattomien tilanteiden varalta ja unionin haasteisiin vastaamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimielinten sopimuksen⁵ määräysten soveltamista. Samalla vuoden 2027 talousarviosta olisi osoitettava riittävät resurssit, jotta voidaan varmistaa unionin ohjelmien täytäntöönpano, kuten vuoden 2026 talousarvioon liitettyssä yhteisessä lausumassa maksumäärärahoista esitetään, mukaan lukien koheesiopolitiikan vuoden 2025 väliarvioinnin tuloksena saatavat resurssit, ja jotta nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa jo tehdyt sitoumukset voidaan maksaa ajoissa. Tätä varten olisi tarvittaessa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja sen jälkeen, kun kaikki mahdolliset talousarvion sisäiset uudelleenkohdentamiset on toteutettu, varmistettava riittävät määrärahat käyttäen saatavilla olevia joustomahdollisuuksia, tarvittaessa myös lisätalousarviota, jotta vältetään jäsenvaltioiden esittämät maksamattomat maksupyynnöt. Maksattamatta olevien sitoumusten määrää olisi seurattava jatkuvasti, jotta ei aiheuteta kohtuuttomia maksuviivästyksiä.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024).

⁵ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus, tehty 16 päivänä joulukuuta 2020, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28).

6. Neuvosto kehottaa komissiota sisällyttämään vuoden 2027 talousarvioesitykseen uudelleenkohdentamiset, joista on sovittu tarkistetussa monivuotisessa rahoituskehityksessä 2021–2027 ja jotka ovat tarpeen siinä vahvistettujen painopisteiden rahoittamiseksi, sekä vapauttamiset, jotka asetetaan uudelleen saataville. Neuvosto pyytää komissiota ottamaan vuoden 2027 talousarvioesityksessä täysimääräisesti huomioon kaikki tarkistetussa monivuotisessa rahoituskehityksessä yhteisesti sovitut painopisteet, myös muuttoliikkeen, ja maksusitoumus- ja maksumäärärahojen välisen tasapainon sekä varmistamaan sovitun riittävän rahoituksen naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) joustovaraa varten. Koska neuvosto pitää tätä asiaa ratkaisevan tärkeänä, se pyytää komissiota antamaan säännöllisesti asianmukaisia raportteja, myös neljännesvuosittain, edellä mainittujen seikkojen saavuttamisesta sekä monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeesta 6 vapautuvien sitoumusten määrästä kiinnittäen erityistä huomiota NDICI-välineeseen ja liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen (IPA).
7. Neuvosto korostaa, että kaikkien unionin toimielinten, elinten ja laitosten on noudatettava monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 kaikkia osatekijöitä varainhoitovuoden 2027 talousarviota laatiessaan ja toteuttaessaan.
8. Neuvosto painottaa, että talousarvion kurinalaisuus olisi säilytettävä kaikissa unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa ja että talousarvioon on otettava vain välttämättömiksi katsottuja menoeriä.
9. Neuvosto tähdentää, että talousarvioon sisällytettävien lisämäärien, jotka ovat peräisin esimerkiksi varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesta vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen uudelleenkäytöstä, olisi oltava täysin tarkistettua monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevan yhteisymmärryksen mukaisia ja pysyttävä siinä sovituissa rajoissa.

10. Neuvosto toistaa, että monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 otsakkeen 7 enimmäismäärä perustuu siihen ajatukseen, että kaikki unionin toimielimet noudattavat kokonaisvaltaista ja kurinalaista lähestymistapaa sen varmistamiseksi, että henkilöstöresurssit ovat vakaan henkilöstöpolitiikan periaatteen suhteen optimaaliset, sekä tehokkuuden lisäämiseksi muissa kuin palkkoihin liittyvissä hallintomenoissa. Useita vuosia jatkunut henkilöstön määrän kasvu, palkkojen automaattiset päivitykset ja yleiset hintamuutokset inflaatiotilanteessa, joka on hiljattain alkanut helpottua, aiheuttavat huomattavaa painetta otsakkeeseen 7. Näin ollen neuvosto kannattaa edelleen vahvasti yhteistä lähestymistapaa, jolla rajoitetaan kyseistä otsaketta, josta on tarkoitus rahoittaa myös unionin toimielinten henkilöstö. Se ei kannata temaattisten otsakkeiden määrärahojen käyttämistä tähän tarkoitukseen. Neuvosto pyytää kaikkia unionin toimielimiä noudattamaan maltillista kiinteistöpolitiikkaa. Tätä varten se pyytää komissiota käyttämään sille SEUT 314 artiklan 1 kohdan nojalla kuuluvaa toimivaltaa tavalla, joka on johdonmukainen edellä mainittujen tavoitteiden kanssa. Lisäksi neuvosto toistaa komissiolle pyyntönsä siitä, että tämä esittäisi ennen varainhoitovuoden 2027 ennakkoarvion laatimista tehokkaita toimenpiteitä, mukaan lukien meneillään olevasta laajamittaisesta uudelleentarkastelusta saadut tulokset, hallintomenojen hillitsemiseksi ja sen varmistamiseksi, että monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 7 nykyisiä enimmäismääriä ei ylitetä eikä tämän otsakkeen osalta oteta käyttöön erityisrahoitusvälineitä, rajoittamatta kuitenkaan komission aloiteoikeutta. Lisäksi neuvosto pyytää komissiota seuraamaan tiiviisti ohjelmien hallinnolliseen tukeen liittyviä menoja sen varmistamiseksi, että määrärahat vastaavat todellisia tarpeita, sekä EU:n varainhoitovuoden 2026 yleistä talousarviota koskevan yhteisen tekstin yhteydessä virastoista annetun komission yksipuolisen lausuman⁶ myös huomioon ottaen virastojen määrärahatarpeita, sillä virastojen olisi toteutettava toimeksiantonsa mahdollisimman kustannustehokkaasti.

⁶ Ks. asiakirjan 15487/25 LIITTEEN liite 2.

11. Neuvosto pyytää komissiota ottamaan huomioon jäsenvaltioiden pitkän aikavälin ennusteiden⁷ parantuneen tarkkuuden arvioidessaan maksujen tasoa talousarvioesityksessä. Neuvosto painottaa, että sekä jäsenvaltioiden unionin talousarvioon maksamien rahoitusosuuksien että unionin talousarviosta jäsenvaltioille tehtävien maksujen on oltava ennustettavia, ja muistuttaa, että tarkalla budjetoinnilla vältetään kansallisiin talousarvioihin kohdistuvia ei-toivottuja haasteita, erityisesti kun otetaan huomioon ohjelmien nopeutettu täytäntöönpano, joka johtaa maksutasojen nousuun tilanteessa, jossa on noudatettava tiukkoja kansallisia budjettirajoituksia. Tältä osin neuvosto pyytää komissiota toimittamaan avoimella tavalla ja viipymättä tarkkoja ja luotettavia ennusteita kaikista tuloista, mukaan lukien takaisin perittävät ja takaisin saatavat varat, sakkomaksut ja Yhdistyneen kuningaskunnan vuonna 2027 erosopimuksen⁸ mukaisesti maksama vuotuinen määrä, jotta jäsenvaltiot voivat arvioida hyvissä ajoin odotettavissa olevaa rahoitusosuuttaan unionin talousarvioon.
12. Neuvosto korostaa, että lisätalousarvioiden kaltaisten korjaavien budjettivälineiden käytön olisi oltava perusteltua ja mahdollisimman vähäistä. Ne olisi myös otettava käyttöön hyvissä ajoin, jotta niitä voidaan tarkastella asianmukaisesti ja vältetään häiriöt unionin ohjelmien toiminnassa, ja rahoitettava pääasiassa kohdentamalla määrärahoja uudelleen. Neuvosto pyytää komissiota erityisesti esittämään erilliset, tuloihin perustuvat lisätalousarvioesitykset viipymättä sen jälkeen, kun asiaankuuluvat tiedot ovat saatavilla. Neuvosto on edelleen vahvasti sitoutunut muodostamaan lisätalousarvioesityksiä koskevan kantansa mahdollisimman nopeasti.

⁷ Kuten koheesiopolitiikkaa koskevan yleiskatsauksen taulukossa 1 ja jäsenvaltioiden 1. huhtikuuta 2025 antamissa ennusteissa esitetään (WK 4061/2025).

⁸ Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

13. Jotta kansallisille parlamenteille jää riittävästi aikaa yksityiskohtaiseen tarkasteluun ja jotta neuvosto voi valmistella perusteellisesti kantansa, neuvosto pyytää komissiota esittämään varainhoitovuoden 2027 talousarvioesityksen mahdollisimman pian kesäkuussa. Se myös kannustaa komissiota parantamaan jatkuvasti talousarvioasiakirjojensa sisältöä, jotta ne olisivat yksinkertaisempia, tiiviimpiä ja avoimempia, sekä varmistamaan, että saatavilla on tuoreimmat tiedot. Neuvosto pyytää komissiota ottamaan varaukseen maksusitoumusmäärärahoja ja maksumäärärahoja, jotka on tarkoitettu vielä hyväksymättä olevia uusia säädöksiä tai voimassa olevien säädösten muutoksia varten, varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti.
14. Lisäksi neuvosto pyytää komissiota liittämään talousarvioesitykseen kaikki varainhoitoasetuksen 41 artiklassa luetellut sovellettavat asiakirjat. Neuvosto pyytää komissiota takaamaan täyden avoimuuden ja näkyvyyden, kun on kyse annetusta rahoitusavusta ja siihen liittyvistä liikkeeseen lasketun velan osalta suoritettavista korkomaksuista, joita tarkoitetaan varainhoitoasetuksen 224 artiklassa, sekä kaikista Euroopan unionin elpymisvälineen (EURI) varoista. Tätä varten komissio toimittaa hyvissä ajoin kaikki asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien yhteenvetotaulukot talousarviomäärärahoista ja tiedot unionin talousarvion velkojen ja kaikkien muiden vastuiden hoidosta sekä katsauksen siitä, miten EURI-välineen korkomaksujen ylitykset vuonna 2027 rahoitetaan tarkistetun monivuotisen rahoituskehyn 2021–2027 mukaisesti. Tältä osin neuvosto pyytää komissiota toteuttamaan lainanottoimensa todellisten tarpeiden mukaisesti, jotta vältetään liiallinen likviditeetti ja sitä vastaavat korkomenot. Lisäksi neuvosto pyytää komissiota toimittamaan vahvistusilmoituksen, aina kun sellainen on saatavilla ja toimittaminen on tarkoituksenmukaista, siirroista, jotka koskevat tukea, jota ei makseta takaisin ja jotka on tehty rahoituspoolista EU:n talousarvioon ja jotka johtavat komission kuluilmoitukseen, odotettavissa oleviin maksuihin elpymis- ja palautumistukivälineestä sekä ennakoituihin vapauttamisiin, jotka vaikuttavat vuoteen 2027. Neuvosto toteaa, että voidakseen vahvistaa merkityksellisen kannan talousarvioesitykseen korkomenojen osalta, se voi ottaa huomioon ainoastaan sellaiset tiedot, jotka on toimitettu ajoissa ja joiden perusteella jäsenvaltiot voivat tehdä kattavan arvioinnin.

15. Neuvosto pyytää komissiota ottamaan vuoden 2027 talousarvioesityksessä huomioon sopimuksen, joka sisältyy vuosien 2025⁹ ja 2026 talousarviota koskevien yhteisten päätelmien lopullisiin osiin¹⁰. Tältä osin neuvosto muistuttaa mieleen, että Eurooppa-neuvoston 1. helmikuuta 2024 antamien päätelmien kohdista 16 ja 17 sekä monivuotista rahoituskehystä koskevan muutosasetuksen¹¹ johdanto-osan 12 kappaleesta ja 10 a artiklasta ilmenee seuraavaa: jos Next Generation EU - välineen korkoja ei voida kattaa talousarvion otsakkeessa 2b olevasta EURI-välinettä koskevasta budjettikohdasta, pyritään löytämään rahoitusta, jolla katetaan mahdollisuuksien mukaan huomattava osa tarvittavista määristä, jotta vertailuarvona voidaan ottaa käyttöön määrä, joka vastaa noin 50:tä prosenttia Next Generation EU - välineen korkomaksujen ylityksistä. Tässä yhteydessä hyödynnetään liikkumavaraa, joka on saatu ohjelmien talousarvion toteuttamisesta ja uudelleenpriorisoinnista, sekä muita kuin temaattisia erityisrahoitusvälineitä, noudattaen sovellettavia alakohtaisia sääntöjä ja muita oikeudellisia velvoitteita sekä ottaen huomioon ensisijaiset tavoitteet ja harkittu budjetointi. Tässä kohdassa tarkoitettu uudelleenkohdentamiset ja -priorisoinnit eivät vaikuta jäsenvaltioiden kansallisiin määrärahoihin, joihin on sitouduttu oikeudellisesti. Jos tarvitaan lisärahoitusta, lisämäärärahoja asetetaan saataville EURI-välineestä.
16. Neuvosto pyytää komissiota tiedottamaan säännöllisesti jäsenvaltioille talousarvioon otetuista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, myös niistä, jotka ovat lähtöisin EURI-välineestä ja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdystä kauppaa- ja yhteistyösopimuksesta¹², ja noudattamaan varainhoitoasetuksen velvoitteita muiden käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta, jotka on osoitettu tiettyihin ohjelmiin tarkistettua monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevan yhteisymmärryksen mukaisesti. Lisäksi neuvosto vaatii, että käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ovat peräisin takaisin perityistä varoista, esitetään avoimesti ohjelmittain ja tyypeittäin, samoin kuin ennusteet odotettavissa olevista

⁹ WK 14457/2024.

¹⁰ WK 15592/2025 REV 1.

¹¹ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/765, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (EUVL L 2024/765, 29.2.2024).

¹² Kauppaa- ja yhteistyösopimus Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä, viides osa ”Unionin ohjelmiin osallistumista, moitteetonta varainhoitoa ja rahoitusta koskevat määräykset”, ja siihen liittyvä pöytäkirja (EUVL L 444, 31.12.2020, s. 14).

käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, jotta kunkin ohjelman talousarviomäärärahojen asianmukainen taso olisi helpompi määrittää.

17. Neuvosto kannustaa kaikkia toimielimiä tekemään tehokasta ja rakentavaa yhteistyötä, jotta talousarviomenettely saadaan toteutettua sujuvasti ja varainhoitovuoden 2027 talousarvio vahvistettua Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa asetetuissa määräajoissa. Erityisesti neuvosto pyytää komissiota toimimaan vilpittömänä välittäjänä koko talousarviomenettelyn ajan ja toimittamaan neuvoston pyytämät yksityiskohtaiset tiedot hyvissä ajoin. Sovitteluprosessin helpottamiseksi neuvosto pyytää komissiota antamaan hyvissä ajoin mahdollisuuden tutustua yhteisten päätelmien luonnoksiin, joiden olisi oltava kattavia ja sisällettävä kaikki asiaankuuluvat tiedot (mukaan lukien vertailu luonnosten edellisen version kanssa). Lisäksi neuvosto pyytää komissiota esittämään myös jatkossa yhteisiä päätelmiä koskevissa luonnoksissa maksujen asianmukaisia muutoksia sitoumuksiin ehdotettujen muutosten mukaisesti luonnoksen edelliseen versioon verrattuna.
18. Neuvosto korostaa, että talousarviomenettelyn vuotuinen luonne on säilytettävä ja että on vältettävä keskusteluja kysymyksistä, jotka eivät liity suoraan vuotuista talousarviota koskeviin neuvotteluihin. Se muistuttaa, että SEUT 314 artiklan mukaisesti koolle kutsutun sovittelukomitean tarkoituksena on vahvistaa varainhoitovuoden 2027 talousarvio.
19. Neuvosto toteaa jälleen pitävänsä näitä suuntaviivoja erittäin tärkeinä ja edellyttää, että komissio ottaa ne asianmukaisesti huomioon laatiessaan varainhoitovuoden 2027 talousarvioesitystä.
20. Nämä suuntaviivat asetetaan tietoisuuden lisäämiseksi Euroopan parlamentin ja komission, sekä kaikkien muiden unionin toimielinten ja elinten saataville.